

EEN SENIOR ONDER DE YOUNG STATISTICIANS

Een ode aan prof. dr. Richard D. Gill die benoemd is tot erelid van de VVSOR

MAARTEN KAMPERT

Dat Richard Gill erelid zou worden van de vereniging was voor veel van de actieve leden binnen de VVSOR vanzelfsprekend. De vraag was eerder *wanneer* het zou gebeuren. Al vrij snel nadat Jacqueline Meulman als eerste vrouwelijke voorzitter van de VVSOR het stokje van Richard overnam, kwam deze wanneer-vraag dan ook aan de orde. Het duurde niet lang meer voordat Richard met emeritaat zou gaan; de daaropvolgende algemene ledenvergadering leek ons hét geschikte moment om hem extra in het zonnetje te zetten. Tijdens de Annual Meeting van 28 maart 2018 is het voorstel gedaan Richard tot erelid te benoemen; dit voorstel werd onder luid applaus aangenomen.

Het bestuur hoefde dit keer niet eens een toelichting te geven op het voorstel iemand tot erelid te benoemen. Het stond immers buiten kijf dat Richard Gill op nationaal en internationaal gebied bijzondere resultaten tot stand heeft gebracht in de ontwikkeling van de statistiek en OR. Niet alleen in de wetenschap zelf, maar ook in haar toepassing in de samenleving. In de afgelopen jaren lag voor Richard de nadruk op het laatste. Zo heeft hij als statisticus meegewerkt aan een onderzoek van de Verenigde Naties naar de 'aanslag' op de eerste minister in Libanon. Hij heeft buiten de wereld van de statistiek en wiskunde vooral bekendheid verworven door zijn tomeloze inzet als activist en pro-deo statisticus om de rechtszaak voor Lucia de Berk te heropenen. Dit bracht hem op de Nederlandse televisie, bijvoorbeeld als gast bij *Pauw & Witteman* en *De Wereld Draait Door*, maar ook in het tv-programma *Per Seconde Wijzer* als het antwoord behorende bij de omschrijving: 'Een beroemd statisticus in Nederland'.

In de bladen van de VVSOR en ook daarbuiten duikt zijn naam met enige regelmaat op. Een selectie van vijf bronnen – die verre van uitputtend noch representatief zijn – waaruit kan worden opgemaakt wat Richard wel

niet allemaal betekend heeft voor de vereniging, de wetenschap en de samenleving is:

'The Van Dantzig Award' door Paul van der Laan in *Statistica Neerlandica*, 44(1990)4, p. 185-193.

'Thank you Richard Gill' door Hans van Houwelingen in *Statistica Neerlandica*, 50(1996)3, p. 337-338.

Interview met Richard Gill door Han Oud en Gerrit Steverdink in *STATOR*, 4(2003)3, p. 4-9.

Interview met Richard Gill door Klaas Landsman en Hans Maassen in *NAW*, (2012)3, p. 5-13.

'Openheid is Noodzakelijk' door Richard Gill in *STATOR*, 13(2012)3-4, p. 4-6.

Voor wie de hierboven genoemde interviews heeft gelezen moge het gelijk duidelijk zijn waarom Richard zo'n icoon is binnen de vereniging en de statistiek. Echter, het is niet alleen vanwege zijn prestaties. Vooral ook zijn open en prettig excentrieke persoonlijkheid heeft hier wel degelijk aan bijgedragen. Richard is een persoon die bij vele mensen een onvergetelijke indruk achterlaat.

Ook zonder iets van hem af te weten is hij snel herkenbaar. Een goed voorbeeld is misschien de Annual Meeting van 2012. Tijdens het laatste praatje van prof. dr. Sam Savage, waar iedereen hutje-mutje op elkaar gepropt zat in een volle en steeds warmer wordende zaal, kon men Richard – tot verbazing van de mensen die hem nog niet kenden – op de grond terugvinden. Hij volgde het praatje 'liggend' in het zijpad, waarschijnlijk een stuk prettiger en koeler. Het zijn dit soort anekdotes die ervoor zorgen dat Richard als authentiek persoon in het hart van velen gemakkelijk een plek verovert.

Een andere anekdote komt van Jacobus (Kobus) Oosterhoff, zijn promotor aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Kobus vertelde dat Richard hem veel over *Survival Analysis* – het onderwerp van Richards proefschrift – heeft bijgeleerd, maar dat hijzelf Richard Gill heeft moeten aanleren correct Engels te schrijven, en dat terwijl Richard een

Foto: Marc de Haan

geboren en getogen Engelsman is, afgestudeerd aan de Cambridge University in Wiskunde en Statistiek.

Wat ook wel degelijk heeft meegespeeld bij de voordracht voor het erelidmaatschap, is Richards grote betrokkenheid bij de studenten van de masterstudie Statistical Science in Leiden en zijn bijdragen aan de beginjaren van de Young Statisticians.

Al dan niet ietwat chaotisch is het voor de studenten altijd een genot geweest om Richards lessen (en levenslessen) te mogen bijwonen. Voor het eerste cohort van de in 2009 net opgerichte master Statistical Science betrof de eerste kennismaking met Richard een college over Maximum Likelihood Estimation, daar waar volgens het programma het toch echt de beurt was aan het onderwerp Sufficient Statistics. Om de slides te kunnen projecteren moest Richard eerst zijn beamer aan de gang zien te krijgen. Wij, de studenten, mochten dat alles meemaken en ook zien wat er zoal op het bureaublad van zijn computer stond. Dat bureaublad stond vol met allerlei bestanden met daarbij een folder 'Desktop'. In deze folder 'Desktop' zaten ook weer allerlei bestanden met een folder 'Desktop'. Het Droste-effect was al snel zichtbaar. Een fenomeen waar nu onder oud-studenten gekschend naar gerefereerd wordt als 'Gill's Desktop Recursion Theorem'. De legende gaat dat om tot de originele 'Desktop'-folder van Richard Gill te kunnen komen er tot in de oneindigheid dient te worden doorgelikt. Tijdens het zoeken naar de slides voor het college kon Richard het natuurlijk niet laten om trots de foto's van zijn klein-

kinderen te laten zien. Iets dat in zo'n klein groepje van studenten positief en 'ontwapenend' verwelkomd werd.

Richard was aan ons geïntroduceerd als een enorme autoriteit in de statistiek, de Van Dantzig-prijswinnaar 1990, de Lorentz NIAS-fellow 2010, de voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor de Statistiek (2007 – 2011), en als iemand die een voor ons onbegrijpelijk probleem in de survival analyse kon oplossen, en zich bezighield met statistiek in de quantummechanica. Diezelfde man was dus eigenlijk hartstikke toegankelijk en bereid om ook zijn tijd in ons, de studenten, te investeren. Hij lunchte samen met zijn studenten en zat vol verhalen. Wanneer wij erom vroegen, wilde hij ons ook graag van advies voorzien in de statistiek als een informeel studieadviseur en *early adopter* binnen het Statistical Science-programma van 2009–2013. Dat ging tot in de meeste concrete details, bijvoorbeeld: 'Wanneer je dan toch de programmeertaal R leert, raak dan ook bekend met R Markdown.'

Ook binnen de Young Statisticians was Richards enthousiasme voor 'R' makkelijk op te merken. Veel Young Statisticians leerden hoe je ook zelf R kon installeren op je iPhone of Android. Als (ex)-voorzitter van de VVSOR was Richard nauw betrokken bij de beginjaren van de Young Statisticians in meerdere rollen: als een van de medesponsors (uit zijn persoonlijke budget!), als medeorganisator van een activiteit, maar vooral ook als bezoeker en mede-Young Statistician. Met zijn 'jonge' en open geest inspireert Richard nog steeds jongeren in de statistiek in Nederland. Hij is eindelijk erelid van onze vereniging!

MAARTEN KAMPERT is docent en promovendus (onderwerp Clustering objects on subsets of attributes) binnen de groep Statistical Science aan het Mathematisch Instituut van de Universiteit van Leiden. Hij is één van de mede-oprichters van de Young Statisticians in 2010. Van 2011 tot 1 augustus 2018 was hij lid van het dagelijks bestuur van de VVSOR. E-mail: mkampert@math.leidenuniv.nl